

TVT:n mahdollisuudet varhaiskasvatuksessa

Tämän oppaan tarkoituksena on esitellä monipuolisempia tapoja käyttää tablettia varhaiskasvatuksessa. Tavoitteena on, että me kasvattajat alkaisimme itse keksimään ja soveltamaan uusia tapoja TVT:n käytössä.

Oppaan ohjeita voi ja pitääkin vapaasti soveltaa. Muistammehan, että tieto- ja viestintäteknologiaa pitää Vasun mukaan käyttää lasten kanssa varhaiskasvatuksessa. Toivottavasti löydät tästä oppaasta jotain uutta työhösi.

Mitä tarvitsen?

Tabletin

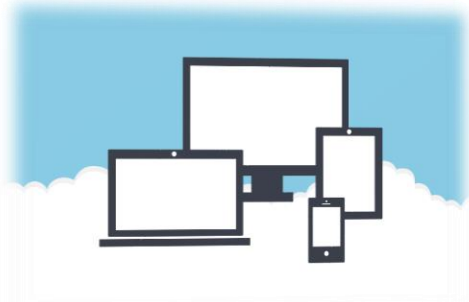
Tietokoneen

Nettiyhteyden

Langattoman kaiuttimen

Play-kauppa sovelluksen

Telineen tabletille

Miten teen?

Jokaisessa kortissa on kerrottu, miten kyseinen tapa voidaan toteuttaa.

Mitä teen?

Oppaan jokainen aihe liittyy Vasun eri oppimisen alueeseen, joka on kerrottu jokaisessa ohjeessa. Nämä oppimisen alueet ovat:

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Kasvan, liikun ja kehityn

Minä ja meidän yhteisömme

Kielten rikas maailma

Ilmaisun monet muodot

Muista aina tarkistaa videoiden, musiikin ja valokuvien käyttöoikeudet. Lisää tietoa youtube-videoiden käyttöoikeuksista <https://support.google.com/youtube#topic=7505892>
tekijänoikeuksista opetustyössä <https://operight.fi/>

Lähteet

Vantaan kaupunki. 2017. Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma.

Hietaranta, V. 2017. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntävä varhaiskasvatus. Seinäjoki: VK Koulutuspalvelut

Muualta ideoita TVT:n käyttöön

Vantaan kaupunki. 2015. Varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintäteknologian pedagogisen käytön strategia. 2. täydennetty painos.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/123210_Varhaiskasvatuksen_tvt_-strategia.pdf

Helsingin kaupunki. 2017. Sata oivallusta mediareppuun.

<https://oivalluksiaeskarista.files.wordpress.com/2017/12/100-oivallusta-mediareppuun.pdf>

Tämä opas on laadittu osana Laurean ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijan opinnäytetyötä.

Katri Kunelius: Opas tieto- ja viestintäteknologian monipuoliseen käyttöön Vapaalan päiväkodin henkilökunnalle, 2018

QR-koodien hyödyntäminen

Kasvan liikun ja kehityn

Mitä teen?

QR-koodit ovat "oikoteitä" johonkin netissä olevaan sisältöön. QR-koodeihin pystyy myös piilottamaan tekstiä. Koodit luodaan itse ja niiden luominen on ilmaista. Isommat lapset pystyvät käyttämään QR-koodin lukijaa tabletilla omatoimisesti. Kääntöpuolella on QR-koodeilla tehty liikunnallinen rata.

Miten teen?

1. Päätä ensin sisältö, mitä tahdot tuottaa, esim. Liikuntaradan pisteiden sisällöt. Etsi netistä sopivat sisällöt QR-koodeille, esim. kuva tai Youtube video.
2. Kopioi sisältöjen URL-osoitteet osoiteriviltä QR-koodien tekemiseen tarkoitettulle nettisivulle, kuten <http://www.qr-koodit.fi/generaattori>.
3. Luo, kopioi ja tulosta QR-koodit

Mitä tarvitsen?

Tabletti QR-koodien lukemista varten

Tietokone QR-koodien tekemistä varten

Nettiyhteys

Langaton kaiutin tarpeen mukaan

Play-kauppa sovelluksen esim. QR code reader

Tämä QR-koodi vie nettisivuille, jossa voi tehdä QR-koodeja. Koodeja tehdessäsi nettiosoitteita varten valitse URL ja tekstiä varten vapaamuotoinen.

QR-koodien hyödyntäminen

Kasvan liikun ja kehityn

Jumppasaliin on tehty erilaisia liikunnallisia pisteitä, joiden ohjeistus aukeaa QR-koodin avulla. Kasvattaja kiertää lasten kanssa pisteet ja avustaa lapsia QR-koodien aukaisemisessa.

Piste 1 -Alkuvenyttely

URL-osoitteen sisältävä QR-koodi. Tämä avaa Fröbelin palikoiden Jumppalaulun Youtubesta.

Piste 2 -Lapsille tuttu yhteisleikki

Tekstiä sisältävä QR-koodi, jossa on leikin säännöt. Tämä QR-koodi avaa säännöt "Tahmeat popcornit"-leikille.

Piste 3- Kuperkeikka

URL-osoitteen sisältävä QR-koodi, joka avaa kuvan Papunetin kuperkeikka-kuvasta. Pisteellä on patja, jossa lapset harjoittelevat kasvattajan avustuksella kuperkeikkoja.

Piste 4 - Loppurentoutus

URL-osoitteen sisältävä QR-koodi. Tämä QR-koodi vie FMA-sivustolle, josta voi kuunnella ja ladata musiikkia ilmaiseksi. Tämä koodin takana on rauhallista piano musiikkia loppurentoutukseen. Paina play-nappulaa.

Animaation tekeminen

Ilmaisen monet muodot

Mitä teen?

Perinteinen animaatio koostuu peräkkäisistä kuvista. Ensin otetaan valokuva. Sen jälkeen otetaan uusi kuva, jossa ensimmäisessä kuvassa olevia esineitä tai muita kohteita on liikutettu hieman. Jatketaan kuvien ottamista samaan tapaan, kunnes haluttu toiminto on saavutettu. Kun nämä kuvat näytetään nopeasti peräkkäin, näyttää siltä, että kohde liikkuisi.

Mitä tarvitsen?

Tabletin animation tekemistä varten

Play-kauppa sovelluksen esim. Stop Motion Studio

Telineen, jossa tabletti pysyy helposti paikallaan

Miten teen?

1. Lataa sovelluskaupasta ilmainen, animaation tekemiseen tarkoitettu sovellus, esim. Stop Motion Studio.
2. Päätäkää lasten kanssa, millä animaatio tehdään, kuten leluilla, muovailuvahalla tms. Voitte tehdä myös kasikirjoituksen tai antaa lasten leikin viedä tarinaa eteenpäin.
3. Valmistele alue, jossa animaatio tehdään. Kiinnitä tabletti alustaan tai telineeseen niin, ettei se pääse liikkumaan.

Animaation tekeminen Stop Motion Studio-sovelluksella

Ilmaisen monet muodot

Mitä teen?

Päätetään lasten kanssa mistä aiheesta animaatio tehdään, esimerkiksi tapauksessa Lego- hahmoilla tehty animaatio. Valitaan lavasteet, missä ympäristössä animaatio tehdään. Ladataan Play-kaupasta Stop Motion Studio- sovellus animation tekemiseen.

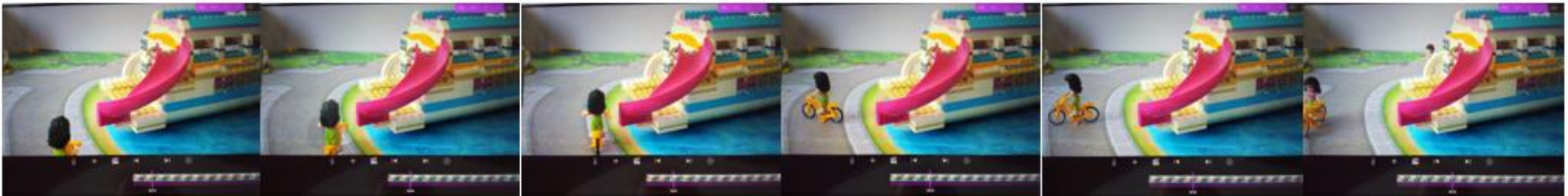

Miten teen?

Kun puitteet ovat kunnossa, voidaan aloittaa itse animaation tekeminen.

Otetaan ensimmäinen kuva alkutilanteesta. Hahmoja liikutetaan hieman eteenpäin ja otetaan uusi kuva. Tämä toistetaan haluttuun määrään päähän asti. Animaation voi myös otsikoida ja loppuun voi laittaa tekijöiden nimet.

10 sekuntia kuvamateriaali vaatii oletusasetuksilla noin 50 kuvaa.

Viikon tähtihenkilö kuvitettuna

Minä ja meidän yhteisömme

Mitä teen?

Monissa päiväkotiryhmissä pidetään aamu- tai päiväpiireissä toisinaan viikon/päivän tähtihenkilöhaastatteluja. Haastattelut pystyy toteuttamaan myös tablettia käyttäen, jolloin aiheesta saadaan kuvitettu ja mielenkiintoinen. Jokainen lapsi vuorollaan saa kertoa vuorovaikutuksessa muiden kanssa omasta kulttuuristaan ja ympäristöstään. Haastattelut antavat jokaiselle lapselle oman äänen isossa ryhmässä. Tieto- ja viestintäteknologian käytössä onkin tärkeää, että toiminnalla saadaan tuettua lasten ryhmäytymistä ja yhteistyötaitoja. Muut lapset oppivat uusia asioita kaverista ja oppivat ymmärtämään erilaisuutta.

Mitä tarvitsen?

Tabletin

Wevideo-sovelluksen

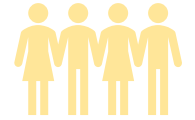
Miten teen?

Tabletilla otettuja kuvia voi joko käyttää paperisen haastattelun tukena tai vaihtoehtoisesti koota vaikkapa Wevideon kuvista ja lapsen vastauksista.

Pohtikaa ja kirjoittakaa kysymys runko haastattelua varten valmiiksi. Kysymyksiä voi olla vaikka lempipaikkasi, lempilelusi, ja lempiruokasi. Lapsen vastatessa kysymyksiin, voidaan tabletilla ottaa kuvia vastauksista tai etsiä netistä kuvia.

Muista kuitenkin käyttää vain luvallisia kuvia, joita löytyy esimerkiksi ilmaisista kuvapankkeista, kuten pixabay.com. Pixabaystä voit ladata kuvia tabletille ja liittää ne esim. tähtihenkilöhaastattelun Wevideoon. Ladatut kuvat löytyvät tablettien kuvagallerioista itseotettujen kuvien tapaan.

Vuorovaikutustilanteen esittäminen

Minä ja meidän yhteisömme

Mitä teen?

Tässä ohjeessa tarkoituksena on tehdä lapsille näkyväksi kuinka paljon kauniit käytöstavat ja sanat vaikuttavat vuorovaikutukseen. Lasten kanssa kuvataan tilanne, jossa ensin käyttäydytään epäkohteliaasti.

Tämän jälkeen kuvataan toinen tilanne, jossa käyttäydytään kauniisti toista kohtaan. Lopuksi kuvatuista videoista keskustellaan ja pohditaan syitä, miksi pitäisi käyttäytyä kauniisti ja noudattaa hyviä käytöstapoja. Videoinnilla ja videon katsomalla on vahva vaikutus ja se jättää lasten mieliin vahvan muistijäljen.

Miten teen?

Pyydä innokkaita esiintyjiä mukaan videon tekemiseen. Selitä lapsille, mitä olette tekemässä. Kerro myös että video katsotaan yhdessä muiden lasten kanssa myöhemmin. Kuvatkaa kaksi videota, jossa toisessa käyttäydytään epäkohteliaasti ja toisessa todella kauniisti. Lopuksi videomateriaali katsotaan ja siitä keskustellaan ryhmässä.

Mitä tarvitsen?

Tabletin

Innokkaita esiintyjiä

Sadutusta kuvitettuna

Kielten rikas maailma

Mitä teen?

Monille tuttu sadutus on menetelmä, jossa lasta pyydetään kertomaan satu. Lapsen kertoma satu kirjataan ylös ja luetaan lapselle. Lapsi saa halutessaan tehdä muutoksia tarinaan. Sadutusta voi myös tehdä ryhmässä.

Miten teen?

Riippuen siitä tehdäänkö yksilösadutusta vai ryhmasadutusta, Kerää lapsi/lapset rauhalliseen paikkaan. Kerro heille, että he saavat kertoa sinulle sadun. Sinä kirjoitat sadun ylös ja luet sen heille. Tämän jälkeen he saavat kuvittaa sadun valokuvilla tai videolla. Tuotos voidaan katsoa vaikka päiväpiirissä myöhemmin.

Mitä tarvitsen?

Tabletin

Wevideo-sovelluksen

langattoman kaiuttimen tarpeen mukaan

Kielten rikas maailma

Sadutusta kuvitettuna Wevideo-sovelluksella

Mitä teen?

Wevideo on tarkoitettu videomateriaalin käsittelemiseen, mutta toimii myös hyvin valokuvien kanssa työskennellessä. Valokuvista voi koostaa vaikkapa diaesityksen. Videon taustalle voi lisätä omaa äänitettä tai musiikkia. Lisäksi videoon voi lisätä tekstiä, esimerkiksi sadutuksessa kertomus.

Miten teen?

Lataa Wevideo-sovellus play-kaupasta. Aloita videon tekeminen -nappulasta. Lisää haluamaasi materiaali tai kuvaa omaasi. Voit lisätä tuotettuun materiaaliin tehosteita, ääntä, tekstiä tai musiikkia.

Mitä tarvitsen?

Tabletin, Wevideo-sovelluksen, langattoman kaiuttimen tarpeen mukaan

QR-koodi kuvasuunnistusta lähiympäristössä

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Mitä teen?

tässä ohjeessa käytetään aiemmin opastettuja QR-koodeja kuvien sijaan kuvasuunnistuksessa. QR-koodista latautuu jokin internetissä oleva kuva, joka antaa vihjeen seuraavan QR-koodin si-jainnista. Näin etsitään kaikki QR-koodit ja suoritetaan rata. QR-koodeja voi tehdä vaikkapa tietty-jen puulajien kuvista, kallioista tai muista maamerkeistä. Kuvan ei tarvitse olla täysin sama kuin vihjeen sijainti.

Miten teen?

Suunnitelkaa ensin reitti, jota pitkin rata etenee. Tämän jälkeen tehkää QR-koodit reitin matkalla olevista aiheista, kuten kuva koivusta. Koivun luota löytyy QR-koodi, josta paljastuu kuva kalliosta. Näin jatketaan eteenpäin, kunnes päästään haluttuun päämäärään.

Mitä tarvitsen?

Tabletti QR-koodien lukemista varten

Tietokone QR-koodien tekemistä varten

Nettiyhteys

Langaton kaiutin tarpeen mukaan

Play-kauppa sovelluksen esim. QR code reader

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Interaktiivinen video

Mitä teen?

Tässä tapauksessa interaktiivisuudella tarkoitetaan leikkimielistä, etukäteen käsikirjoitettua videota, jonka kanssa keskustellaan. Videon sisältö on itsestä kiinni, mutta videoon kannattaa lisätä muutama kohta, jossa keskustelea videon kanssa. Esimerkiksi leikkilaulu, joka lauletaan yhdessä. Vaikkapa leikkilaulun jatkoa voidaan pohtia videon kanssa keskustellen.

Mitä tarvitsen?

Tabletin

Uskallusta laulaa videolle

Miten teen?

Päätä videon sisältö, esimerkiksi sormilaulu. Videoi itsesi laulamassa leikkilaulua. Aloita video tervehtimällä lapsia ja kysymällä mitä tänään lauletaan? Pidä pieni tauko, jolloin reaaliaikainen sinä ehdit vastata kysymykseen. Laulakaa laulu yhdessä videoidun ja reaaliaikaisen sinän sekä lasten kanssa: *Missä on peukalo missä on peukalo, täällähän minä, täällähän minä. Mitä sulle kuuluu, kiitoksia hyvää, juostaan pois, juostaan pois.*

Missä on etusormi....

Missä on keskisormi....

Missä nimetön.... Lopussa reaaliaikainen sinä voit vielä vaikka kysyä videolta, mikäs sormi se sitten tulikaan ja video voi vastata: Pikkurilli.

Missä on pikkurilli...

